

Det vil jeg bede om at man i Socialdemokratiet og SF tænker over, SF har jo allerede givet grønt lys hundrede procent.

Så til Socialdemokratiet: Jeg vil bede om, om ikke man vil overveje, om det her kunne være et instrument til social genopretning i vores uddannelsessystem.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Når man citerer fra den her talerstol eller kommer med bemærkninger, skal man jo være meget påpasselig med, at de er rigtige.

Det er faktisk sådan, at der siden 1993 er sket en kolossal udvikling i forhold til, hvor mange der får en kompetencegivende uddannelse i det her land. Da denne her regering trådte til i 1993, var der faktisk 33 pct. af vore unge mennesker, der aldrig nogen sinde fik en kompetencegivende uddannelse. I dag er det kun 17 pct. Så hvis det argument, at det er boligerne alene, holder vand, skulle den bemærkning jo ikke være gangbar.

Men jeg giver hr. Keld Albrechtsen ret i, at det at have en ordentlig bolig, samtidig med at man studerer, er helt essentielt og meget vigtigt. Men der er faktisk sket en kolossal udvikling – ikke i den retning, som hr. Keld Albrechtsen sagde, men vi har en stor, stor opgave i at få det sidste med, og der tror jeg, vi har et fælles ansvar, og vi vil gerne være med til at kigge på det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal anvisningsret i privat udlejningsbyggeri.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL). (FremSAT 4/10 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Enhedslisten har genfremsat et beslutningsforslag – nu er det jo ikke til at vide, om der er andre partier, der har fremsat det tidligere, eller det blot er noget, man har skrevet af – men i hvert fald et beslutningsforslag, som vi havde til behandling i sidste folketingssamling. Beslutningsforslaget vil give kommunerne anvisningsret i private udlejningsbyggerier efter samme retningslinjer, som gælder ved almene boliger.

Genfremsættelsen er bl.a. begrundet i, at forhandlinger med udlejerorganisationerne om en frivillig aftale om anvisning til private udlejningsejendomme mellem undertegnede og de private udlejerorganisationer skulle være brudt sammen.

Jeg vil godt starte med at sige, at det ikke er rigtigt, og det vil jeg gerne vende tilbage til.

Men først vil jeg gerne sige, at regeringens boligpolitik er, at alle borgerne i Danmark skal have et godt og et trygt sted at bo. Vi skal samtidig have et varieret udbud af boliger, som imødekommer de forskellige ønsker og de forskellige behov, vi som mennesker har.

Når vi ser på det danske boligmarked, er der desværre i dag en klar tendens i en række byer til en øget social opsplitning mellem forskellige byområder og forskellige bebyggelser. Den udvikling vil vi gerne ændre.

Det er regeringens mål, at boligpolitikken skal medvirke til at sikre, at vores boligområder er præget af mennesker med forskellig baggrund og mennesker med forskellige ressourcer. Mangfoldigheden er en af de største kvaliteter, vores boligområder kan have. En bredt sammensat beboerkreds medvirker nemlig til, at de enkelte boligområder bliver mere velfungerende, fordi der så er en større chance for, at man tager et ansvar, også for dem, der har lidt andre problemer end dem, man selv har.

Et mangfoldigt boligområde er med til at medvirke, at de stærke kan hjælpe de svage på vej. Regeringen har derfor siden sin tiltrædelse i 1993 gennemført en række initiativer, der kan understøtte de her mål. Regeringen har bl.a. taget initiativ til at fremme byggeriet af boliger, ikke mindst til de svageste grupper.

Der er taget en lang række initiativer for at sikre en positiv udvikling i de socialt svage bo-

ligområder. Jeg kan f.eks. nævne kvarterløftet. I kvarterløftområderne gennemføres en samlet koordineret indsats, for at disse områder igen bliver attraktive. Vi får beboerne til at være med til at løfte deres områder op, være med til at sikre, at deres boligområder bliver velfungerende igen. Når vi alene ser på By- og Boligministeriets område, er der afsat 1,3 mia. kr. af byfornyelsesrammen til kvarterløftprojekter.

Så sent som i dag har jeg fremsat de lovforslag, der gennemfører regeringens boligpakke, og som vil medvirke til at give borgerne et større og mere varieret udbud af boliger.

En del af boligpakken og en del af de lovforslag, jeg fremsætter eller har fremsat i dag for Folketinget, er, at vi vil indføre en ny boligform, en medejerbolig, der skal være med til at sikre, at også ressourcestærke mennesker bliver tiltrukket og bliver ved med at blive tiltrukket af den almene sektor, så vi sikrer, at vores almene boligområder bliver ved med at være bæredygtige, bliver ved med at være steder, hvor mennesker på tværs af baggrund, på tværs af ressourcer møder hinanden og danner fællesskab. Det er den vej, vi skal gå.

Og der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg mener, at alle skal yde et bidrag til løsning af de boligsociale problemer. Derfor har jeg også siden starten af året arbejdet på at udbrede det boligsociale ansvar. Jeg vil her i den kommende tid tage initiativ til at oplyse kommunerne om, hvordan de allerede i dag kan anvise boliger i private ejendomme, uden at det forudsætter en aftale. Kommunerne har nemlig allerede i dag tre muligheder:

For det første kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der skal være boligsocial anvisningsret til hver tiende ledige lejlighed i private udlejningsejendomme, der er finansieret med indekslån, og udlejerens har fastsat lejen i overensstemmelse hermed.

For det andet kan kommunerne beslutte at foretage boligsocial anvisning til hver fjerde ledige lejlighed i ejendomme, der er ombygget eller nyopført med byfornyelsesstøtte. Jeg ved, at man både i København, i Odense og i Gentofte har besluttet at bruge denne her mulighed.

For det tredje har kommunerne boligsocial anvisningsret i hver tiende støttede andelsbolig, hvis ejendommen indeholder 10 eller flere boliger.

Men jeg er enig i, at kommunerne gerne skal have flere redskaber. Og som en del af boligpakken foreslår jeg derfor, at kommunerne skal

have boligsocial anvisningsret til hver fjerde lejlighed i udlejningsejendomme, som pensionskasserne opfører, med fritagelse for beskatning af afkastet af ejendomsinvesteringerne. Jeg håber meget, at SF og Enhedslisten vil tilslutte sig dette forslag.

Herudover har regeringen i kommuneaftalen for år 2002 indgået aftale om at se på mulighederne for, at kommunerne kan få forbedret mulighederne for at indgå aftale med en ejer om boligsocial anvisning til enkelte lejligheder, herunder ejerlejligheder og enfamilieshuse. Det mener jeg faktisk vil være en nytænkning i den boligsociale anvisning.

Men det er min opfattelse, at alle – også de private udlejere – skal yde et bidrag til løsning af vores boligsociale problemer. Et fællesskab i en udlejningsejendom skal, uanset om det er alment eller privat, kunne tage imod den enlige mor med tre børn, der står uden tag over hovedet, måske fordi hun desværre er blevet banket ud af sit hjem.

Men som jeg gav udtryk for ved behandlingen af beslutningsforslaget i sidste samling, er det min holdning, at det bedste resultat opnås, hvis der er tale om frivillighed i stedet for at tvinge et krav om anvisningsret igennem. Tvang skaber jo ofte modvilje.

Der skal helst både hos udlejere og hos lejere i de enkelte ejendomme være en forståelse for, at der også skal være plads til dem, der har behov for at få anvist en bolig. Forhandlingerne med udlejerne har været meget givtige, og vi er nu tættere på hinanden, end vi har været længe. Jeg forestiller mig derfor, at vi kan nå en god forhandlingsløsning med de private udlejere.

Men der er nogle ting, som skal drøftes grundigt igennem. Vi må bl.a. drøfte, hvordan den private udlejer sikres mod tab, og vi må også drøfte, hvilken indflydelse den private udlejer skal have på, hvem der anvises en bolig i ejendommen. Vi må blive enige om rammerne for anvisningsretten, hvor vi også tager ejendommens størrelse og forholdene i den enkelte ejendom med i betragtning. Jeg mener nemlig, at en forudsætning for at skabe og bevare det gode fællesskab i en ejendom er, at beboerne kan trives sammen. Og jeg ved også, at mange i både SF og Enhedslisten er enige i, at man nogle gange skal tage nogle anderledes hensyn, f.eks. i vores seniorbofællesskaber, når vi snakker om anvisningsret.

Men jeg vil også gerne understrege, at selv om tingene kan tage tid, og selv om det er nød-

vendigt at få en god aftale i stand, så mener jeg ikke, at disse forhandlinger skal tage en evighed. Jeg har derfor sat en tidsfrist, nemlig den 1. februar 2002. Hvis vi ikke på dette tidspunkt er nået til enighed, vil jeg overveje, hvordan et lovinitiativ skal se ud.

Afslutningsvis vil gerne understrege, at regeringens boligpolitiske holdning er at sikre byområder og bebyggelser, der fungerer godt, som er gode for den enkelte beboer, og hvor man på god vis tager et socialt ansvar også for naboen.

Regeringen ser helst en frivillig løsning, og jeg mener altså ikke, at vi på nuværende tidspunkt kan afskrive muligheden for en aftale. Derfor afviser jeg beslutningsforslaget.

Lissa Mathiasen (S):

Som det allerede er sagt fra boligministerens side, er det jo i det store og hele en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 73 fra sidste folketingssamling, og man kan sige, at intentionen, der ligger i denne her genfremsættelse, jo også er ganske udmærket. Ønsket er at sætte skub i en proces, hvor private udlejere kommer til at deltage i den boligsociale indsats.

Og for at der ikke skal være nogen tvivl: Vi deler fra Socialdemokratiets side forslagsstillerens opfattelse. De private udlejere bør deltage i løsningen af de boligsociale opgaver. Og jeg så gerne, at der havde været mere skub i den proces. Det var også det, jeg gav udtryk for, da vi sidst havde debatten her i Folketinget.

Jeg og vi i Socialdemokratiet havde gerne set, at det ikke havde været nødvendigt fortsat at skulle diskutere det her spørgsmål. Hensigten er jo netop, at vi kan få de private udlejere til at medvirke til også at stille nogle af deres boliger til rådighed for kommunen til anvisning til løsning af boligsociale problemer.

Vi mener i Socialdemokratiet, at det ville være en ganske god løsning, hvis også vi så de private udlejere gøre det. Netop fordi det er afgørende i et byområde, at vi får et varieret boligudbud og dermed også en varieret beboersammensætning. Det får vi altså kun, hvis alle vil være parat til at medvirke.

Derfor skal jeg heller ikke lægge skjul på, at det glæder os meget, at ministeren har oplyst, at der er sat en frist for forhandlingerne med de private udlejere.

Jeg tror til gengæld, at forhandlingerne er vigtige. De giver muligheder for at få en aftale lavet, som forhåbentlig kan bruges af begge parter. Men jeg skal heller ikke lægge skjul på, at jeg

synes, det ville klæde udlejere, om de snart meldte ud, hvor de står. Men jeg har også givet udtryk for i tidligere debatter om det her, at kan det lade sig gøre at finde en aftalebaseret løsning, så tror vi, at den er bedre end tvang.

Men heldigvis er det altså ikke hermed sådan, som forslagsstillerne har lagt op til, at forhandlingerne er brudt sammen. Heldigvis er det sådan, at forhandlingerne fortsat kører, og jeg håber, at vi inden længe også vil se, at der kommer et positivt og et konstruktivt resultat ud af dem.

Jeg vil også godt sige, at vi i Socialdemokratiet deler den glæde, som boligministeren her fra talerstolen i dag har givet udtryk for i forbindelse med den netop fremlagte boligpakke. Der ligger også i de forslag nogle elementer, som rent faktisk tager lidt hul på det spørgsmål, som forslagsstillerne her ønsker.

Det er ikke mindst forslaget om, at man i forhold til pensionskassebyggeriet netop får anvisningsretten med ind til hver fjerde. Jeg håber, og vi håber i Socialdemokratiet, at et meget bredt flertal vil være med til at støtte op om det forslag. Det synes vi ville være konstruktivt.

Jeg vil godt slutte af med at sige, hvad der nok også er fremgået her: Vi kan ikke støtte det forslag, der ligger, men til gengæld støtter vi lige så meget, det overhovedet kan lade sig gøre, det arbejde, som boligministeren gør for at finde en aftale med udlejere. De bør, og de skal medvirke til løsning af de boligsociale opgaver.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det glæder mig meget, at Socialdemokratiet stadig væk er fast i stemmen, når man taler om dette problem. Det har vi også hørt før. Men jeg vil godt spørge fru Lissa Mathiasen, om det ikke snart er tid til at gøre op med den nølen. Vi har jo diskuteret det her flere gange, senest da det forslag var fremme i januar, og vi havde det også oppe inden sommerferien, hvor der klart blev sagt: Nu skal der ske noget, og jeg kommer straks efter sommerferien med noget.

Nu får vi så at vide, at nu skal vi vente til den 1. februar 2002. Er det ikke lidt langsomt, når vi får at vide, at de eneste problemer, der er tilbage, er, at vi skal aftale lidt, sådan at udlejere ikke får tab – det mener jeg er forholdsvis simpelt – og så er det noget med, hvem der skal ind og efter hvilke regler. Man må kunne afklare det noget hurtigere, hvis man virkelig vil.

Er der nogen grund til, at Socialdemokratiet faktisk mener, man skal vente til den 1. februar

2002? Kan vi ikke få det her klaret i løbet af et par måneder?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt sige til hr. Knud Erik Hansen: Hvis det var sådan, at det var mig, der på Socialdemokratiets vegne skulle indgå en aftale med boligministeren, så jo, så var den aftale nok også indgået for længe siden.

Jeg har ikke undladt på noget tidspunkt at give udtryk for andet end vores utålmodighed, men jeg synes også, at man er nødt til lige at erindre følgende: Den 7. marts 2001 – dvs. for et halvt år siden – var der det første indledende møde, som boligministeren rent faktisk havde med de private udlejere.

Skulle man ikke, som vi også gav udtryk for, sidste gang vi diskuterede det her, give dem muligheden for – og jeg synes, det er fint i den sammenhæng, at ministeren har sat en deadline – at nå til vejs ende og finde den løsning, som vi alle sammen jo dybest set er enige om at vi venter på, og som, det vil jeg sige én gang til, det ville klæde udlejerne meget også at leve op til, for det bør de.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nu ved jeg ikke, om fru Lissa Mathiasen heroppe fra talerstolen vil sige, at hun går hen og opfordrer sin boligminister til at skynde sig lidt mere.

Men jeg fik ikke noget svar på, hvorfor det skal tage så mange måneder. Er det her ikke noget, vi faktisk kan løse på et par måneder? Hvis nu fru Lissa Mathiasen går hen og siger til sin boligminister: Se nu at få det her løst i løbet af et par måneder.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Man skulle jo tro, at hr. Knud Erik Hansen aldrig har haft nogen form for samtale med private udlejere, for så ville han også vide, hvorfor det her måske tager lidt længere tid, end vi synes er rimeligt.

Derfor mener jeg faktisk, at det er prisværdigt, at boligministeren både har sat en deadline, og at boligministeren holder dem fast ved bordet og siger: Nu skal der findes en løsning.

Men hr. Knud Erik Hansen er nødt til at anerkende, at det er de private udlejere, der har væ-

ret fodslæbende i den her sammenhæng. De har i mange år ikke været til at slæbe til truget.

Jeg synes, det er prisværdigt, at vi har en boligminister, der gør alt, hvad der overhovedet står i hendes magt for netop at få afklaret det her, og jeg synes, det er dejligt at vide, at vi har en deadline allerede her om nogle få måneder.

Rikke Hvilshøj (V):

Det er jo ikke mange måneder siden, at dette beslutningsforslag blev behandlet her i salen, men vi tager den gerne én gang til. Men lad mig sige med det samme: Venstre har ikke ændret holdning siden sidst.

Vi ved jo, at Enhedslisten ikke har meget til overs for ejendomsretten. Uden kompensation skal private virksomheder overtages af staten eller af folkelige organisationer, som de kalder det, og det er også essensen af dette beslutningsforslag, der er fremsat af Enhedslisten.

Enhedslisten vil beslaglægge hver fjerde lejlighed i alle private udlejningsejendomme og overdrage råderetten til kommunerne. Det er et groft indgreb i den private ejendomsret.

Dette forslag vil give det private udlejningsbyggeri det sidste dødsstød, og det er nok også det, Enhedslisten ønsker, men det er absolut ikke det, vi har brug for.

Vi har tværtimod brug for at skabe vilkår, så vi igen kan få sat gang i det private udlejningsbyggeri, men Enhedslisten gør, hvad de kan sammen med regeringen for at spænde ben for det private udlejningsbyggeri, senest med pinsepakken.

Nu har vi så hørt fra ministeren, at forhandlingerne med de private udlejere ikke er brudt sammen, og dermed er den forudsætning, hvorunder det her forslag er stillet, jo sådan set falsk.

Venstre vil gerne støtte frivillige aftaler med de private udlejere om eventuel kommunal anvisning i deres ejendomme, men ved lov at fratage de retmæssige ejere råderetten over deres ejendom, som det her forslag lægger op til, kan Venstre ikke støtte.

Tom Behnke (KF):

På beslutningsforslag nr. B 6 har jeg også fået lov at være stand-in i dag for vores ordfører, hr. John Vinter. Jeg sad og kiggede på det, han har skrevet til mig at jeg kunne sige i dag, mens jeg hørte fru Rikke Hvilshøjs tale, og jeg kunne sætte flueben hele vejen ned.

Så jeg skal ikke gentage, hvad Venstres ordfører sagde, men blot henvise til, at Det Konserva-

tive Folkeparti er ganske enig i det, der blev sagt. For der er ikke noget nyt i det her forslag. Det er set før, og det vil med garanti også blive set igen.

Jeg kan oplyse forslagsstillerne, nemlig Enhedslisten, om, at Det Konservative Folkeparti endnu en gang vil stemme imod det her forslag, og det vil vi også gøre i de kommende folketingssamlinger.

Knud Erik Hansen (SF):

Det er jo ikke første gang, vi diskuterer det, så man kan jo tage den gamle tale frem, og det har jeg også tilladt mig at gøre denne gang. Jeg vil faktisk også fremføre synspunkterne. Vi synes også, at der er nogle principielle overvejelser omkring det her.

Der ligge en stor opgave i at få et bysamfund til at fungere, og det kræver også, at man kan tilbyde boliger til boligsociale formål mange steder i kommunen. Det er SF's opfattelse, at det også kan være nødvendigt at inddrage private udlejere i løsningen af den opgave. Det har man jo gjort i forbindelse med byfornyelsen, hvor man har givet kommunen adgang til at anvise folk, der skal genhuses, til private udlejningsboliger.

I dag er det ikke så meget de konkrete forbedringer, man snakker om, men et meget mere komplekst samarbejde, når vi snakker om bypolitik. Det hænger meget sammen med, at personer skal kunne bosætte sig forskellige steder. Der er ofte mange kommuner, der bruger energi på at formulere bypolitikker for at få kommunens samlede boligpolitik til at hænge sammen.

Vi vil derfor også gerne være med til at give kommunen et instrument, der svarer til det instrument, de har i byfornyelsen, således at de også får anvisningsret til private udlejningsejendomme, ligesom de har i byfornyelsen.

Det betyder, at vi ikke mener, at det skal være en automatisk ret, men at det skal være en del af kommunens bypolitik, at man skal anvise til private udlejningsejendomme. Så er jeg sikker på – det har vi også fået at vide nogle gange her – at når vi får sådan et forslag, ja, så er det jo en ekspropriation, eller det er et alvorligt indgreb i den private ejendomsret.

Den fik vi også, da SF tidligere fremsatte et sådant forslag. Jeg synes, at det er noget af en tilsnigelse. Det, vi gør med det her forslag, er, at vi griber ind i folks ret til at disponere på nogle punkter, men det er jo ikke ejendomsretten, man griber ind i. Det svarer også til, at man allerede

har bestemmelser i byfornyelsesloven, som faktisk på tilsvarende vis giver mulighed for, at man kan lave anvisning i private udlejningsejendomme.

Endelig synes jeg, at det er værd at bemærke – det synes jeg også er en vigtig forudsætning – at hvis man laver det her og anviser private udlejningsejendomme, er det klart, at så har det offentlige også et økonomisk ansvar, ligesom man har, når man har anden boligsocial anvisning. For så er det det offentlige, der tager risikoen for huslejen, men også for udgifter i forbindelse med fraflytning. Det er klart, at de private udlejere ikke skal have udgifter, når det offentlige går ind og på den måde råder over ejendomme.

Som jeg sagde før til fru Lissa Mathiasen, så er vores tålmodighed ved at være brugt op. Jeg synes, vi har diskuteret det her så mange gange og fået så mange løfter, at der er brug for, at man nu får sluttet de her forhandlinger. Jeg mener ikke, at det, boligministeren sagde, behøver at tage så lang tid. Hvis man virkelig vil sætte fart under det her, må det være overkommeligt at afklare de økonomiske retningslinjer for det her med udlejerne. Det må også være muligt at afklare, hvis der er nogle regler, der specielt skal laves, om, hvem der kan anvise, så man hurtigt får det afklaret. Jeg har svært ved at se, at vi skal vente indtil begyndelsen af næste år med at få det her afklaret.

Birthe Skaarup (DF):

Da vores ordfører på området, hr. Egil Møller, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

Enhedslistens beslutningsforslag er et frontalt angreb på grundloven. Her står bl.a., at den private ejendomsret er ukrænkelig.

Enhedslisten nævner bl.a. i bemærkningerne til forslaget sin forkærlighed for nydanskernes boligplacering i privat boligbyggeri. At vi i Danmark har boligmangel, skyldes bl.a. også den positive særbehandlingsindstilling, som Enhedslisten har til flygtninge og indvandrere. De har som bekendt et retskrav på en passende bolig inden for 3 måneder, efter de har fået opholdstilladelse.

Det betyder noget bl.a. for mange danskere, der har været skrevet op til en bolig på en venteliste i mange år. Det kan ske for folk, der får skilsmisse, og det kan ske på mange andre områder, men det gælder også, at de bliver overhalet indenom af mennesker, som for en stor del vedkommende ikke er indbudt hertil.

Derfor må vi sige nej til Enhedslistens forslag. Vi mener, at problemerne skal løses på en helt anden måde, bl.a. som før nævnt ved en begrænsning af indstrømningen af flygtninge/-indvandrere til Danmark.

Vi kan som sagt ikke stemme for forslaget. Vi ønsker i stedet for mere gang i det private udlejningsbyggeri, altså må vi vende tommelfingeren nedad til forslaget fra Enhedslisten.

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg skal gøre det meget kort, endnu kortere end i januar måned i år, da vi havde det seneste beslutningsforslag oppe, B 73.

I CD er vi modstandere af en tvangsmæssig ordning, hvorefter der kunne gives kommunerne en anvisningsret til privat boligbyggeri. I vores verden er der altså nogle klare grænser for, hvordan offentlige myndigheder skal kunne sætte sig på andre menneskers ejendom. Den grænse er klart overskredet med dette lovforslag.

Det er jo ikke første gang, at en udvidet kommunal anvisningsret har været på tale, og CD's svar har altid været det samme. Det skal dog ikke forstås sådan, at vi ikke også gerne på linje med blandt andre forslagsstillerne ser, at private påtager sig et større socialt ansvar, også gerne private udlejere. Tvang løser ingenting, heller ikke selv om en aftale desværre ikke er kommet på plads på nuværende tidspunkt, men som ministeren sagde i sin tale i dag, er vi nærmere målet, og lad os så håbe, at ministerens positivitet også smitter af på de private udlejere.

I CD er vi godt tilfredse med den anvisningsret, som allerede findes i relation til de almene boliger, og vi er også tilfredse med den udvidelse med en større aftalebaseret fleksibilitet i anvisningsretten, som er blevet gennemført på det seneste.

Vi håber at få rettet op på nogle boligområder med den nye anvisningsret. Vi synes, det er naturligt, at byggeri, som er opført med betydelig offentlig støtte, skal bidrage til løsning af boligsociale problemer, også selv om vi som nævnt meget gerne ser en større deltagelse fra de private udlejeres side.

Det bør, som fru Lissa Mathiasen sagde, være en naturlig ting for dem, og læg mærke til »bør«. Det lille ord kan jeg godt tilslutte mig.

Men endnu en gang må jeg sige, at CD ikke kan støtte forslaget, som det ligger, og selv om der måske vil komme en del spørgsmål under

behandlingen i udvalget, vil vi sikkert ikke på nogen måde kunne støtte forslaget.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er stedfortræder for hr. Flemming Kofod-Svendsen i den sag her, og jeg vil oplæse den tale, som en anden stedfortræder ved sidste behandling holdt. Det var hr. Børge Klit Johansen.

Kristeligt Folkeparti beklager, at den gældende frivillige ordning med belønning ikke har virket efter hensigten. Vi tror dog ikke på, at der i den nuværende situation med stor bolignød vil kunne komme noget positivt ud af tvangsforanstaltninger.

Kristeligt Folkeparti har gennem årene støttet en række initiativer på boligområdet til kvarterløft, byfornyelse osv., hvor målet har været at bevare en bredt sammensat beboermasse. Problemet med ghettodannelser bør måske først og fremmest løses ved at gøre det mere attraktivt for ressourcestærke lejere at blive boende i den almennyttige sektor, selv om de selv skal betale hele huslejen.

Vi konstaterer, at pinsepakken har rykket balancen mellem ejer- og lejerboliger til lejerboligens fordel og tror, at det vil være med til på lang sigt at løse problemet med ghettodannelser, men der bliver ikke flere boliger gennem det her initiativ, og det er jo boligmangel, der er det egentlige problem.

Kommunen kan ikke anvise boliger, hvor der allerede bor nogle, og derfor har vi også taget initiativer til bygning af boliger til ældre, til handicappede, plejeboliger osv., som vil frigøre boliger både i den almene og i den private boligmasse.

Der er en mand, der har sagt, at i en krisesituation har man som leder to muligheder. Den ene er at tjene sig rig, den anden er at spare sig fattig. Jeg vil sige, at dette forslag som så meget andet har valgt det forkerte, nemlig fattigdommen. Der bliver ikke mere guld af det her.

Kristeligt Folkeparti kan derfor ikke støtte forslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Lad mig allerførst sige, at der har jo været én ordfører, som har adskilt sig fra de andre, nemlig fru Birthe Skaarup, som jo, hver gang der er en boligdebat, forsøger på at gøre det til en debat om Dansk Folkepartis flygtningefjendske holdninger. Det er ærgerligt, men det ser man altså hver gang. Det er sådan set ligeegyldigt, hvilket boligpolitisk emne det berører.

Så må jeg sige, selv om det skulle lykkes, hvad jeg naturligvis håber aldrig skal ske, for fru Birthe Skaarup og hendes parti at få en regering sammen med Venstre og De Konservative efter det kommende valg, vil det ikke betyde, at der vil komme færre flygtninge og indvandrere til Danmark i de kommende år. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre, for Danmark er nede på det niveau, som det simpelt hen kan lade sig gøre at begrænse det til.

Det ville i hvert fald indebære, hvis fru Birthe Skaarups synspunkter skulle nyde fremme, at Danmark skulle melde sig ud af det internationale samfund. Jeg tror, det er på tide, at politikerne tager sig sammen til også fra denne her talerstol at sige det rent ud, som det er, at hele den debat, som Dansk Folkeparti forsøger på at skabe, bygger på rent nonsens og på ideer, som ikke kan gennemføres i virkelighedens verden, selv ikke hvis man gik ind for dem. Men nok om det, det er jo strengt taget ikke det spørgsmål, der er på dagsordenen.

Enhedslisten har det ikke med at fremsætte forslag igen i samme valgperiode. Det plejer vi faktisk ikke at gøre. Når vi har gjort det i denne sammenhæng, er det selvfølgelig, fordi tiden bare er gået, og at der ikke rigtig er sket noget.

Jeg kan jo huske, at denne her sag har kørt i endeløse forhandlinger også under den foregående boligminister, som også gang på gang kom her i Folketinget og sagde: Nu sker der snart noget. Og så spurgte vi: Hvornår sker der noget? Og så fik vi at vide: Ja, i tidens fylde. Men i dag har vi faktisk fået en dato. Jeg er da enig med hr. Knud Erik Hansen, og jeg takker for SF's støtte til forslaget, og så vidt jeg kan overskue sagen, så kunne det godt afsluttes inden jul, men nuvel jeg er glad for, at ministeren i dag er kommet med en dato. Det er faktisk første gang i de adskillige år, vi nu har drøftet denne her sag, at en minister har sat en dato på, hvornår de her forhandlinger skal være afsluttet. Så det vil jeg gerne sige tak for. Det synes jeg faktisk berettiger at Enhedslisten helt undtagelsesvis har lavet en genfremsættelse.

Så har der været sådan forskellige bemærkninger fra borgerlig side om, at vi generede den private ejendomsret. Det er jo helt uhyggeligt, men som hr. Knud Erik Hansen var inde på, ja, så berøres ejendomsretten jo ikke af det her spørgsmål.

Vi vil gerne diskutere, hvordan man kan sikre en overgang til almen boligforeningsstatus for alle disse ejendomme, der stadig væk er privat-

ejet, for det er en uting, at private mennesker ejer andres bolig. I et civiliseret land skal ingen eje andres bolig. Det er selvfølgelig målet for Enhedslisten, og det vil jeg ikke lægge noget som helst skjul på, men det er altså ikke, hvad det her forslag handler om. Det her forslag berører ikke ejendomsretten, og når fru Birthe Skaarup derfor svinger sig op til at trække grundloven frem i den her sag, så er det altså noget ude i hampen, vil jeg sige.

Som også flere ordførere har påpeget, så findes anvisningsregler jo i øjeblikket på en lang række områder. Det er kun ejere af private udlejningsejendomme, som endnu ikke er omfattet af disse anvisningsregler. Det almene byggeri er det, pensionskassernes byggeri bliver det måske, og på den måde er det jo altså simpelt hen bare et spørgsmål om at sikre, at kommunerne får det her instrument, også når det gælder den del af boligmassen.

Men som sagt er jeg glad for debattens forløb, fordi vi har fået en dato. Jeg har spurgt så mange gange: Kunne vi ikke få en dato? Og nu fik vi den så. Det vil jeg sådan set tillade mig at glæde mig over.

(Kort bemærkning)

Birthe Skaarup (DF):

Det er ganske kort. Jeg oplæste på den boligpolitiske ordførers vegne en tale, han har holdt, og det eneste, jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, er, at selv om hr. Keld Albrechtsen synes, at det er det rene nonsens, og at vores politik i Dansk Folkeparti bygger på det rene nonsens, er jeg fuldstændig klar over, at det bl.a. er Enhedslistens opfattelse.

Det, jeg bl.a. læste op i talen, var også, at flygtninge/indvandrere som bekendt har et retskrav på en passende bolig inden for tre måneder, efter at de har fået opholdstilladelse. Det er da klart, at det synes mange danskere, der har stået på venteliste i rigtig mange år, er fuldstændig uretfærdigt over for dem, der har måttet vente, og det var faktisk det, jeg påpegede. At Enhedslisten så synes, at det ikke passer i deres politik, er noget helt andet, men det var, hvad der stod i min ordførertale, og den vil jeg have lov at forsvare.

(Kort bemærkning)

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen fru Birthe Skaarup har ret til at sige hvad som helst, som hun føler at hun skal sige. Jeg har til gengæld også ret til at sige det, som det er,

nemlig at uanset hvem der får regeringsmagten her i Danmark, uanset om det så var Dansk Folkeparti, der alene sad med flertallet i dette Ting, så ville det ikke være muligt at begrænse antallet af de flygtninge, som kommer her til Danmark, og som vi skal sørge for.

Sådan er kendsgerningerne her i verden bare, og derfor bygger hele Dansk Folkepartis propaganda over for befolkningen på én stor misforståelse af kendsgerningerne.

Man kan jo lige så godt sige det til befolkningen, sådan som det er, nemlig at vi har et antal, der kommer til vores land hvert år, og når de kommer, skal de selvfølgelig have en bolig at bo i. Det er et fuldstændig utroligt synspunkt, Dansk Folkeparti har, at vi skal modtage flygtninge, men at de ikke må få noget at bo i.

Det er et utroligt synspunkt, og så er det jo sludder og vrøvl, at indvandrere skulle have nogen særlige retskrav, som andre mennesker her i samfundet ikke har. Det har de jo ikke.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Inden jeg giver hr. Knud Erik Hansen ordet for en kort bemærkning, vil jeg lige gøre opmærksom på, hvad det er, vi behandler lige nu, nemlig kommunal anvisningsret.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Ja, det er rigtigt, og jeg skal nok også begrænse mig og ikke at starte en indvandrerdebat eller en flygtningedebat, jeg vil bare rette en fejl. Jeg synes, det er vigtigt, når det bliver sagt så ofte, som det bliver, at indvandrere har en ret, for det er ikke tilfældet.

Flygtninge, som kommer her til landet, og som ikke kan rejse andre steder hen, skal selvfølgelig have en bolig. Men indvandrere – og vi får masser af indvandrere i Danmark, der er masser, der kommer fra EU-landene herop til Danmark – har ikke ret til en bolig, de skal selv skaffe sig en bolig. Så lad os komme af med de myter.

Jeg synes, Dansk Folkeparti skulle lære, hvordan reglerne er, i stedet for vi skal høre alt det sludder heroppefra.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Fru Birthe Skaarup for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Ja, nu behøver hr. Keld Albrechtsen eller hr. Knud Erik Hansen ikke lære Dansk Folkeparti, hvordan vores holdninger skal være, det kan vi udmærket selv finde ud af. Det, jeg har prøvet at påpege, er, at der altså er nogle i det her land, der har et retskrav på at få en bolig, og så er der altså nogle danskere, der har boet her – det kan også være indvandrere, der har boet her i mange år – der ikke kan få en bolig efter tre måneder.

Det kan man jo så synes om eller ej, men det er i hvert fald rigtigt.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Keld Albrechtsen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, men så må vi jo så altså også konstatere, at det er forkert, når fru Birthe Skaarup og andre fra Dansk Folkeparti går rundt og udbreder det indtryk, at indvandrere i Danmark har særlige rettigheder frem for andre, der bor i det her land. Det har de altså ikke.

Men det, der er en ret, er, at når vi modtager en flygtning, er vi selvfølgelig i den situation, at så kan vi ikke have, at vedkommende ikke kan få noget at bo i. Det er jo så enkelt.

Jeg kan slet ikke fatte, at noget parti kan hævde, at man skal modtage flygtninge, men at de ikke må få noget at bo i. Det er da vrøvl. Men som formanden har påpeget, er det muligvis nok en debat, der hører hjemme under et andet dagsordenspunkt.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Knud Erik Hansen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Dansk Folkepartis holdning kender vi godt. Vi er ikke i tvivl. Men det, vi påpeger, er, at vi oplever, at Dansk Folkeparti løber, hver gang det har lavet en fejl. Jeg synes, Dansk Folkeparti skal gå op og sige: »beklager, jeg mente ikke indvandre, men jeg mente flygtninge«, for det var jo det, der var problemet.

Man kører et ordspil, som lægger op til et generelt fremmedhad, og så har man – måske ganske bevidst – sjustet med sit ordforråd.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 41: Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. (Dispensationshjemmel).

Af fødevareministeren (Ritt Bjerregaard).

(Fremsat 11/10 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hugo Sørensen (S):

Ifølge loven om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække skal mindst 65 pct. af jordbrugsvirksomhedens arealer være plantedækket om efteråret. Plantedækket består hovedsagelig af vintersæd, vinterraps og græs.

Formålet er at begrænse udvaskningen af kvælstof fra jordbrugsarealet derved, at det etablerede plantedække optager kvælstof, som ellers vil kunne udvaskes om efteråret.

De ekstraordinært store nedbørsmængder i dette efterår har gjort det vanskeligt og i visse tilfælde umuligt for jordbrugserhvervet at efterleve kravet om mindst 65 pct. plantedække. Udsåningen af vinterafgrøderne kan i vidt omfang ikke finde sted, da høsten endnu ikke er helt tilendebragt. Der står fortsat halm på markerne, og færdsel med landbrugsmaskiner på markerne er ikke mulig eller vil medføre strukturskader på jorden. Problemet omfatter hele landet.

Den gældende lov er ikke egnet til at håndtere en situation som den nuværende. Formålet med lovforslaget er derfor at give mulighed for en hensigtsmæssig administration af reglerne.

Ifølge gældende lov har ministeren alene mulighed for at fravige bestemmelsen i § 18 på grundlag af en skriftlig ansøgning fra den enkelte virksomhed. Med vedtagelse af lovforslag nr. L 41 får ministeren generel adgang til i særlige tilfælde at fravige bestemmelsen i § 18 og give det samlede jordbrugserhverv en dispensation. Herved undgås en tidskrævende individuel behandling af ansøgninger og en uhensigtsmæssig administration.

Gennemførelsen af lovforslaget haster. Skal nugældende lov efterleves, står et stort antal jordbrugsvirksomheder nu over for hver især at skulle indsende ansøgning om dispensation med efterfølgende individuel behandling i Plantedirektoratet.

Det samlede forløb skal være afsluttet, inden det bliver for koldt, da de vækstmæssige forudsætninger for at udså vinterafgrøderne ellers definitivt forsvinder. Grænsen herfor er normalt i slutningen af oktober.

Socialdemokratiet støtter forslaget.

Christian Mejdahl (V):

Venstre lægger gerne stemmer til, at der indsættes en dispensationshjemmel i loven om plantedække.

Dispensationen fra kravet om 65 pct. grønne marker, som har været gældende siden 1990, hvor det var et led i Vandmiljøplan I, er da den mindste hånds-rækning, vi politikere kan give landbruget i år, hvor naturen viser sig fra sin våde side. Mange steder i landet har det været fysisk umuligt at etablere grønt plantedække, fordi der er kommet omkring 200 mm regn i september måned, og naturlovene kan vi jo ikke ændre, selv om vi stiller ændringsforslag og underkaster dem tre behandlinger, ikke engang selv om der kan samles mere end 90 stemmer herfor. Derfor er det somme tider, at høsten drukner, og at såsæd ikke kan sås.

Jeg tror ikke, at der er nogen, der frivilligt undlader at så vintersæd, hvis det overhovedet kan lade sig gøre inden for den tidsramme, hvor vintersæden kan forventes at overvintre. At erstatte en vintersædsafgrøde med en forårssået afgrøde giver mindre udbytte og koster derfor dækningsbidrag.

Jeg vil stille nogle spørgsmål i udvalget om, hvordan dispensationshjemmelen vil blive administreret og ført ud i livet, og jeg kan på Venstres vegne anbefale, at vi giver denne dispensationshjemmel, for jeg tror ikke, fødevareministerens postkasse er stor nok til at tage alle de dis-